

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА
ЛІНГВОДИДАКТИКИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету іноземної філології

Г.Ф. Морощкіна
(ініціали та прізвище)

13 листопада 2023 р.

ТЕХНІЧНИЙ ПЕРЕКЛАД

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки бакалавра

очної (денної) форми здобуття освіти

спеціальність: 035 Філологія
спеціалізація: 035.065 «Східні мови та літератури (переклад включно), перша – китайська»
освітня програма: Мова і література (китайська)

Укладач: Усенко Д.А. викладач кафедри англійської філології та лінгводидактики.

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри англійської філології

Протокол № 5 від 13 листопада 2023 р.

Завідувач кафедри англійської філології

(підпис)

Надточій Н.О.
(ініціали, прізвище)

Ухвалено науково-методичною радою
факультету іноземної філології

Протокол № 5 від 13 листопада 2023р

Голова науково-методичної ради
факультету іноземної філології

(підпис)

О.А.Каніболоцька
(ініціали, прізвище)

Погоджено
Гарант ОН

(підпис)

Калеменик Ю.В.
(ініціали, прізвище)

2023 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Галузь знань, спеціальність, освітня програма рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни
		очна (денна) форма здобуття освіти
Галузь знань 03 «Гуманітарні науки»	Кількість кредитів за 8 семестр - 3	Обов'язкова
		Цикл дисциплін Цикл професійної підготовки спеціальності
Спеціальність 035 «Філологія»	Кількість годин за 8 семестр – 90	Семестр:
Освітньо-професійна програма Мова і література (китайська)	Кількість модулів - 4	8 -й
		Лекційні
		20 год
		Самостійна робота
		70 год.
		Вид підсумкового семестрового контролю: екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Технічний переклад» є набуття студентом навичок утворення різновиду перекладу, що дозволяє обмінюватися спеціальними науково-технічними даними та інформацією між людьми, які розмовляють на різних мовах. Сфери, що відносяться до групи технічних, вимагають глибокого вивчення тематики та вникання в терміни та процеси. Перекладач має знати властиві темі звороти мови та спеціалізований професійний сленг. Головною причиною затребуваності технічного перекладу є науково-технічний прогрес і розвиток міжнародних економічних зв'язків. Робота перекладачів у цьому випадку дає можливість фахівцям з різних країн і куточків світу обмінюватися знаннями та досвідом, співпрацювати та налагоджувати ділові відносини. У технічному перекладі головним завданням фахівця є передача інформації максимально близько до оригіналу. Будь-які похибки і спотворення у такому випадку можуть призвести до непорозумінь або неправильної оцінки важливої інформації, що загрожує серйозними наслідками. Наприклад, помилка у перекладі художнього роману не така страшна, а ось помилка у перекладі інструкції до складного обладнання може стати причиною його поломки.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Технічний переклад» є:

- ознайомлення студентів із методами Технічного перекладу тексту.
- ознайомлення студентів із специфічною термінологією, яка створює найбільші труднощі в роботі.
- набуття студентами навичок вміння працювати з різними джерелами інформації.

Якісний технічний переклад – це рівнозначний переклад тексту, який точно передає інформацію, що міститься в оригіналі. Основною метою навчання є розвиток навичок перекладання технічного тексту, за допомогою різноманітних матеріалів та джерел.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких результатів навчання (знання, уміння тощо) та компетентностей:

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
1	2
Програмні компетентності: ЗК 1. Здатність усно й письмово спілкуватися українською мовою як	Методи: Наочні методи (схеми,

<p>державною в усіх сферах суспільного життя, зокрема у професійній діяльності.</p> <p>ЗК 2. Здатність до критичного мислення й ціннісно-світоглядної реалізації особистості.</p> <p>ЗК 3. Здатність до розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань протягом здійснення професійної діяльності.</p> <p>ЗК 4. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 5. Уміння виявляти, формулювати та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 6. Здатність до зрозумілого і недвозначного донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців.</p> <p>ЗК 7. Здатність працювати в команді та автономно.</p> <p>ЗК 8. Здатність спілкуватися першою та другою іноземними мовами у професійній діяльності, опрацьовувати фахову літературу іноземними мовами.</p> <p>ЗК 9. Усвідомлена повага до різноманіття культур.</p> <p>ЗК 10. Здатність до набуття спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення.</p> <p>ЗК 11. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 13. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій, зокрема для вирішення стандартних завдань професійної діяльності.</p> <p>ЗК 14. Здатність використовувати знання й уміння з теоретичної граматики, теоретичної фонетики, лексикології, стилістики для іншомовного комунікативного спілкування першою та другою іноземними мовами.</p> <p>СК 1. Розуміння структури філологічної науки та її теоретичних основ.</p> <p>СК 3. Здатність демонструвати знання з теорії та історії мови.</p> <p>СК 4. Здатність аналізувати просторові (горизонтальні) та соціальні (вертикальні) різновиди мови, описувати соціолінгвальну ситуацію.</p> <p>СК 5. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.</p> <p>СК 8. Розуміння комунікативної діяльності як реалізації функцій мови в різних суспільних сферах (жанрово-стильова диференціація мови).</p> <p>СК 10. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати іноземні мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.</p> <p>СК 11. Здатність сформулювати базові уявлення про загальні властивості літератури як мистецтва слова, про закони побудови художнього твору, особливості письменницької праці, літературні стилі, наукові методи і школи в літературознавстві.</p> <p>СК 14. Здатність здійснювати лінгвістичний та літературознавчий аналіз текстів різних стилів і жанрів.</p> <p>СК 15. Здатність отримувати професійні знання й уміння з обраної філологічної спеціалізації: мовознавства, літературознавства, методики викладання іноземних мов.</p>	<p>моделі).</p> <p>Словесні методи (презентації, пояснення, робота з підручником).</p> <p>Практичні методи (творчі завдання, кейси, розробка проектів).</p> <p>Логічні методи (індуктивні, дедуктивні, створення проблемної ситуації).</p> <p>Проблемно-пошукові методи (репродуктивні).</p> <p>Метод формування пізнавального інтересу (навчальна дискусія, створення цікавих ситуацій, кейсів).</p>
<p><i>Програмні результати навчання</i></p> <p>ПРН 2. Знати основні проблеми дисциплін циклу загальної та професійної підготовки, пояснювати їх взаємозв'язок у цілісній системі знань.</p> <p>ПРН 3. Знати спеціальну термінологію дисциплін циклу загальної та професійної підготовки для розв'язання навчальних та професійних завдань.</p> <p>ПРН 4. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.</p> <p>ПРН 5. Володіти комунікативною компетентністю з китайської та англійської мови (лінгвістичний, мовленнєвий, соціокультурний,</p>	<p>Методи контролю і самоконтролю (усний, письмовий, програмований, практичний).</p> <p>Контрольні заходи: – Теоретичне та практичне тестування за змістовим модулем. Самостійно-пошукові методи</p>

прагматичний компоненти, відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти) та бути здатним удосконалювати й підвищувати власний компетентнісний рівень у вітчизняному та міжнародному контексті.

ПРН 6. Вміти доцільно використовувати лексичні, граматичні, стилістичні та структурні особливості першої та другої іноземних мов; мовні кліше, що є необхідними для адекватного вираження відповідних ідей та понять, а також для розуміння і продукування широкого спектру текстів у навчальній та професійній діяльності (усно та письмово).

ПРН 7. Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПРН 8. Використовувати професійно-профільні знання для аналізу й інтерпретації художнього, публіцистичного та наукового тексту.

ПРН 9. Володіти основами професійної культури, бути здатним створювати й редагувати тексти професійного змісту державною, китайською, англійською мовою.

ПРН 12. Володіти принципами міжкультурної комунікації; здійснювати міжкультурну комунікацію засобами мовленнєвої та немовленнєвої поведінки носіїв мови у певних ситуаціях спілкування з метою досягнення взаєморозуміння згідно із соціальним статусом та соціальною роллю комунікантів.

ПРН 14. Володіти різними видами аналізу художнього твору, визначати його жанрово-стильові своєрідності, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язки твору з фольклором, міфологією, релігією, філософією; виділяти значення для національної та світової культур.

ПРН 16. Застосовувати сучасні методики й технології (зокрема інформаційні) для забезпечення якості навчально-виховного процесу в закладах загальної середньої освіти.

ПРН 17. Вміти творчо та критично мислити, творчо використовувати різні теорії й досвід (вітчизняний, закордонний) у процесі вирішення соціальних і професійних завдань.

ПРН 18. Вміти організовувати процес свого навчання й самоосвіти. Мати здатність учитися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набути під час навчання кваліфікацію.

ПРН 19. Мати здатність до рефлексії, володіти навичками оцінювання непередбачуваних проблем у професійній діяльності й певних шляхів їх вирішення.

ПРН 20. Мати здатність до ефективного спілкування в науково-навчальній, соціально-культурній та офіційно-діловій сферах; брати участь у дискусіях, відстоювати власну думку (позицію), дотримуватись культури поведінки.

ПРН 21. Уміти працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), видобувати, обробляти й систематизувати інформацію, використовувати її в освітньому процесі.

ПРН 22. Вміти планувати і здійснювати наукові дослідження в галузі філології та методики викладання іноземних мов на належному рівні, а також вміти презентувати результати досліджень відповідно до вимог щодо змісту та оформлення.

ПРН 23. Знати принципи впровадження інформаційних і комунікаційних технологій у процес навчання та здійснення професійної діяльності.

ПРН 24. Мати здатність аналізувати й вирішувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на підставі сформованих ціннісних орієнтирів, визначати власну соціокультурну позицію в полікультурному суспільстві, бути носієм і захисником національної культури.

ПРН 25. Вміти ефективно організовувати, аналізувати, критично оцінювати, нести відповідальність за результати власної професійної діяльності.

(індивідуальна робота, практична робота).

Контрольні заходи:

- захист розмовних проєктів;
- індивідуальне завдання (ІЗ);

екзамен.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теорії перекладу

Теорія машинного перекладу. Теорія усного перекладу. Теорія спеціального перекладу. Робота з джерелами. Робота з термінологією. Аналіз та розуміння принципу технічного перекладу. Теорія машинного перекладу, Теорія усного перекладу, Теорія спеціального перекладу.

Змістовий модуль 2. Лексичні і граматичні особливості перекладу науково-технічних текстів

Теорія машинного перекладу. Теорія усного перекладу. Теорія спеціального перекладу. Робота з джерелами. Робота з термінологією. Аналіз та розуміння принципу технічного перекладу. Переклад термінів-неологізмів, вибір адекватного словникового відповідника або варіанту перекладу слова (терміна), особливості вживання загальнонародних слів в науково-технічних текстах, правильне застосування способу перекладу лексики, переклад термінів-неологізмів, абrevіатур.

Змістовий модуль 3. Фразеологізми та безеквівалентна лексика в науково-технічних текстах

Теорія машинного перекладу. Теорія усного перекладу. Теорія спеціального перекладу. Робота з джерелами. Робота з термінологією. Аналіз та розуміння принципу технічного перекладу. Ідіоматичність фразеологізму, групи прислів'я і приказок, фразеологічні звороти, передача власних імен та географічних назв.

Змістовий модуль 4. Політкоректна лексика в перекладі та прагматика перекладу науково-технічних текстів

Теорія машинного перекладу. Теорія усного перекладу. Теорія спеціального перекладу. Робота з джерелами. Робота з термінологією. Аналіз та розуміння принципу технічного перекладу. Евфемізми, одиниці на позначення гендерної належності, одиниці, які позначають фізичні чи психічні якості людини, гендерно нейтральні лексичні одиниці, одиниці на позначення непрестижних професій, що підкреслюють їхню важливість для суспільства, одиниці на позначення тварин і рослин

4. Структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні (контактні) години						Самостійна робота, год		Система накопичення балів		
		Усього годин		Лекційні заняття, год		Практичні				Теор. зав-ня, к-ть балів	Практ. зав-ня, к-ть балів	Усього балів
		о/д.ф.	з/дист.ф.	о/д.ф.	з/дист.ф.	о/д.ф.	з/дист.ф.					
1	2	3		4	5	6	7	8	9	10	11	12
		о/д.ф.	з/дист.ф.									
1	15	5	-	5	-	-	-	10	-	5	10	15
2	15	5	-	5	-	-	-	10	-	5	10	15
3	15	5	-	5	-	-	-	10	-	5	10	15
4	15	5	-	5	-	-	-	10	-	5	10	15
Усього за змістові модулі	60	20	0	20	0	0	0	40		20	40	60
Підсумковий	30							30				40

семестровий контроль екзамен													
Загалом	90										100		

5. Теми лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	2		
1	Тема 1. Теорії перекладу. Поняття науково-технічної літератури (сторінка 1-14 Підручника з Тех.Перекладу)	5	
2	Тема 2. Лексичні і граматичні особливості перекладу науково-технічних текстів. (сторінка 15-38 Підручника з Тех.Перекладу)	5	
3	Тема 3. Фразеологізми та безеквівалентна лексика в науково-технічних текстах. (сторінка 39-60 Підручника з Тех.Перекладу)	5	
4	Тема 4. Політкоректна лексика в перекладі та прагматика перекладу науково-технічних текстів. (сторінка 61-79 Підручника з Тех.Перекладу)	5	
Разом		20	

6. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	Письмовий	Тест за поточною темою	Відповіді оцінюються: правильно/неправильно обрана відповідь Кількість питань – 6. Правильна відповідь оцінюється у 1,6 бал	10
	Усний	Виконання вправ різного типу	При виконанні завдань враховується кількість помилок, темп виконання завдань	5
Усього за ЗМ 1 контр. заходів - 2				15
2	Письмовий	Тест за поточною темою	Відповіді оцінюються: правильно/неправильно обрана відповідь Кількість питань – 6. Правильна відповідь оцінюється у 1,6 бал	10
	Усний	Виконання вправ різного типу	При виконанні завдань враховується кількість помилок, темп виконання завдань	5
Усього за ЗМ 2 контр. заходів - 2				
3	Письмовий	Тест за поточною темою	Відповіді оцінюються: правильно/неправильно обрана відповідь Кількість питань – 6. Правильна відповідь оцінюється у 1,6 бал	10

	Усний	Виконання вправ різного типу	При виконанні завдань враховується кількість помилок, темп виконання завдань	5
Усього за ЗМ 1 контр. заходів - 2				15
4	Письмовий	Тест за поточною темою	Відповіді оцінюються: правильно/неправильно обрана відповідь Кількість питань – 6. Правильна відповідь оцінюється у 1,6 бал	10
	Усний	Виконання вправ різного типу	При виконанні завдань враховується кількість помилок, темп виконання завдань	5
Усього за ЗМ 1 контр. заходів - 2				15
Усього за змістові модулі контр. заходів - 8				60

7. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Підсумковий контроль	Екзамен	Усна частина екзаменаційного тексту передбачає розгорнутий аналіз та розуміння змісту екзаменаційного тексту, а також змістовний переклад на Українську мову на платформі Moodle. У разі дистанційної форми навчання екзамен проходить у тестовій формі через платформу Moodle.	Екзамен проводиться в письмовій формі при очній формі навчання. Письмовий екзамен складається із перекладу Екзаменаційного тексту на Українську мову. Екзаменаційний текст містить технічний текст. Одна помилка оцінюється в -1 бал Всього за екзамен можна отримати до 40 балів. У разі дистанційної форми навчання екзамен проходить у тестовій формі через платформу Moodle.	20
	Індивідуальна робота	Аналіз та переклад технічного тексту обсягом 1 сторінка на вибір студента	Оцінюванню підлягає відповідність перекладу тексту та наявність помилок.	20
Усього за підсумковий семестровий контроль - 1				40

8. Рекомендована література

Основна:

- Гудманян А. Г. Відтворення власних назв у перекладі. Київ., 2001. 40 с.
- Карабан В. І., Мейс Дж. Переклад з української мови на англійську мову. Вінниця. 2003. 608 с.

Інформаційні ресурси:

- Англо-український словник технічних термінів. URL: <https://512.slovaronline.com/>
- Англо-український словник технічних термінів (Друге видання). URL: https://slovnyk.me/dict/engukr_tech
- Конспект лекцій До дисципліни «теорія та практика перекладу». URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/46083/3/%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%81%D0%BF%D0%B5%D0%BA%D1%82%20%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D0%B8%CC%86%20%D0%B7%20%D0%A2%D0%9F%D0%9F.pdf>